

ERDELYI LAPOK

3 Lei

Taxa postală plătită în avans
aprobărită Dir. Gen. PTT

HUNGARIA, VII., Erzsébet körút 9-11
B

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 82 (1229) sz. * Csütörtök, 1936. április 9

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Titulescu Párizsba utazott és hosszasan tárgyalt Flandinnal

Franciaországnak most fontosabb a rajnai kérdés, mint az abesszin háború

Az olaszok nem fogják bombázni Addis-Abebat s a nyílt városokat

Genfben jelentik: Eden angol külügyminiszter Londonból kedden délután elindult Genfben. Flandin francia külügyminiszter és Paul-Boncour államminiszter kedden este utazott el. Kísértükben volt Titulescu is, aki kedden érkezett Párizsba és hosszabb megbeszélést folytatott Flandinnal.

Népszövetségi körökben kedden este megkezdődött a határozottsággal állították, hogy London és Párizs között meg egyezmény jött létre a 13-as bizottság által követendő eljárás tárgyában. Eszerint a békeltető bizottság a szerdai ülésen elhatározza, hogy felhívást intéz Olaszországhoz az ellenségeskedés 10 napon belül való felfüggesztésére. A válaszára háromnapos határidőt állapítanak meg. A 13-as bizottság ülésezése ilyenformán valószínűleg szombatig eltart és még Genfben megvárják a választ. Ha e határidő leteltével Olaszország

nem válaszol, vagy elutasítja annak a felszólításnak a teljesítését, hogy 10 napon belül szüntesse be az ellenségeskedést, akkor a bizottság figyelmeztetni fogja, hogy kénytelen lesz sürgősen összehívni a 18-as megtorló bizottságot.

Párizsból jelentik: A francia felhivatalos sajtó határozottan a megtorlásokkal szemben foglal állást.

A Temps tiltakozik az ellen, hogy kétféle mértékkel mérjenek, aszerint, hogy Olaszországról, vagy Németországról van szó. Mint hogy a megtorlás nem vetett véget az ellenségeskedésnek, legcélszerűbb volna lemondani róla.

Flandin környezetében hangoztatják, hogy e kérdésben másra, mint a béke leggyorsabb elérésére, nem lehet törekedni. Franciaországnak most sokkal fontosabb a rajnai kérdés, mint az abesszin háború.

Olaszországtól nem kell féltene Angliának Egyiptomot

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint Suvich olasz külügyi államtitkár kedden magához kérte Drummond angol nagykövetet és közölte vele, hogy az olaszok

nem fogják bombázni Addis-Abebat és Diredaua nyílt városokat,

feltéve, hogy azokat az abesszinek nem fogják csapat-, vagy hadianyagösszevonásra fölhasználni. Közölte egyúttal azt is, hogy a szombati bombázás alkalmával az abesszin fővároson kívüli repülőteret érték bombák, nem a várost. Az olasz repülőgépek csak azért repültek Addis-Abeba felé, mert abesszin gépeket üldöztek.

Suvich az egyiptomi ügyvivőt is fogadta és kijelentette, hogy Olaszországnak egyáltalában

nem érdeke Egyiptomot megtámadni, vagy fenyegetni. Olaszországnak nincsenek és soha nem is lesznek hódító céljai Egyiptomban.

A Libia és Egyiptom közötti közös határnak nem szabad semmiféle aggodalomra okot adnia. Olaszország mindenkor kész biztonsági egyezményt kötni Egyiptommal. Biztosította az ügyvivőt arról is, hogy Olaszország az Egyiptom abessziniai érdekeit is tiszteletben tartja.

Angol-francia feszültség keletkezett a német és olasz kérdés körül

Flandin népszövetségi megtorlásokat követel, amire Eden nem hajlandó. — Edent válság fenyegeti

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerint a genfi napok válságosan súlyos angol-francia nézeteltéréseket vetnek majd felszínre.

Eden szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy a közvetítő kísérletek sikertelensége esetén súlyosbítják a megtorlásokat, sőt ezek kivül rövid határidőt akar szabni, melyen belül veget kell vetni az ellenségeskedésnek.

Ezzel szemben Flandin még a jelenlegi megtorlásokat is meg akarja szüntetni és a német kérdést tojja előtérbe, követelve annak megállapítását, hogy a Németországnál megkísérelt közvetítések meghiusultak és a március 19-én adott biztosítékok esedékessé váltak. Ezenkívül népszövetségi megtorlást követel Németország ellen, amire viszont Eden nem hajlandó.

Még az Edenhez közelálló Daily Telegraph is megállapítja, hogy nagyon nehéz lesz elkerülni a további angol-francia feszültséget a német és olasz kérdés körül. A Daily Mail szerint a béketárgyalások valószínűleg csak akkor kezdődhetnek meg, amikor az olasz csapatok már bevonultak Addis-Abeba.

Általában nagy jelentőséget tulajdonítanak, hogy Ekvádor megszüntette a megtorlásokat. Ekvádor fontos olajtermő állam és tagja a 13-as bizottságnak.

Edent válság fenyegeti — állapítja meg több lap. — Politikáját a Népszövetség fejlesztésére alapítja és most be kell látnia, hogy a Népszövetség nem fejlődhet, ha Mussolini lesz a győztes

A nemzetiségi elv

(S. I.) — A legnagyobb román nacionalista lap, az *Universul* három évvel ezelőtt pályadíjat tűzött ki a nemzetkérdés elvi alapjainak és történelmének megírására. A babért Romulus Seisanu, az *Universul* politikai főmunkatársa nyerte el. Pályaműve *Principiul Naționalității* cím alatt mostanában hagyta el a sajtót.

Erdekes és tanulságos könyv ez a testes — 424 oldalas — kötet, mely bőségesen el van látva térképekkel, színes nemzetiségi tabellákkal s grafikonokkal. Nemcsak gazdag adattár és elvi állásfoglalás, hanem jellemző kortörténeti tünet is.

Két részre esik szét ez a könyv, anélkül azonban, hogy az elválasztó vonalat, a repedést, mely végig szalad fejtegetéseinek egységén, fejezetek, tárgykör, vagy éppen lapszám szerint meg lehetne mutatni.

Az első rész általános emberi síkon mozog. A nemzeti érzés természeti mélységeit, bölcséleti alapjait tárja fel és azt a szerepet, melyet a népek életében játszott és játszik ma is. A szerző ebben a részben nagy szorgalomról és éber figyelemről tesz tanúságot. A kérdés minden oldala tárgyalás alá kerül s minden megnyilatkozást összehord, mely a problémát szellemes szavakkal vagy tudományos tekintéllyel megvilágítja.

Sorra veszi a nemzeti érzület összes alkotó elemeit: a fajt, a népi sajátosságokat, a nyelvet, a hitvallás közösségének szerepét, az erkölcsöt, a szokásokat, a hagyományokat, a nemzetiségi ösztönt, a közös vágyakat, a szolidaritásnak és testvériségnek szellemét, a nemzeti öntudatot, a haza kultuszát, a terület szerepét s végül a dinasztikus és a demokratikus elv befolyását.

A következő fejezetekben az állam történeti fejlődését állítja az előtérbe s megrajzolja vázlatosan az ókori és középkori álladalmak fokozatos átalakulását a mai nemzeti állammá. Különösen tanulságos az a fejezet, amelyben a nemzeti gondolat politikai előhírnökeit állítja hosszú sorba: Nichifor Phokas görög császár történelmi szavai nyitják meg a sort, melyek Italia jellegére, lakosságának itatikus nyelvére és nemzetiségére hivatkoztak a lombard hódítókkal szemben. Kevésbé ismert s éppen azért igen érdekes az a megfogalmazás, melyet a nemzeti gondolatnak 1469-ben, a thorni béketárgyalásoknál Szadek Jakab, a lengyel megbízott adott a pápa legátusának jelenlétében: a német lovagrend igényével szemben nemcsak a vitás terület lakosságának nemzetiségére, anyanyelvére, történelmi multjára hivatkozik, hanem felsorolja azt is, hogy e részeken a hegyek, folyók, a városok és a falvak lengyel neveket hordoznak. A sorozatban szerepel Machiavelli, Robespierre, I. Napoleon, Mazzini, Michelet mellett számos történelmi és irodalmi nevezetesség szerepel, azokkal a leginkább jellemző kijelentésekkel, melyeket a nemzetiségi problémának lényegéről vagy szerepéről tettek. A sort Ion C. Bratianu zárja be. Feltűnő, hogy ebben a sorban szinte kizárólag csak francia, olasz, lengyel személyiségek szerepelnek. A kultur-nacionalizmus, a politikai szempontok felett lebegő kultur-nemzet gondolatának hirdetői, kezdve Herder-en, ebből a történelmi képescsarnokból hiányoznak.

Két fejezet még külön foglalkozik azokkal a szembenálló bölcséleti és politikai elvekkel, melyeken a nemzetiségi principium alapozik s azokkal, melyek ezeket tagadják s helyükbe a

Dohányzóknak kedvence a NIVEA

mert az édeskés fogpaszta hatása nem kielégítő. Nekik az erősen illatos és frissítő NIVEA fogpaszta kell. Ez eltünteti igazán a kellemetlen dohányos szájszagot és biztos üdítő hatása van.

NIVEA
FOGPASZTA

történelmi jogot, a legitimitást, a sztatikus egyensúly követelményét, avagy végül a különböző fajok alsóbb és felsőbbrendűségének tanítását állítják.

Igen részletes és bőtárgyaláshoz jut az a folyamat, ahogyan a nemzeti öntudat a közép-európai és a balkáni népek lelkében felébredt s történelmi szerepéhez jutott. Ebben a fejezetben egyenként tárgyalja a szerző minden egyes szereplő nép ebredésének folyamatát: a csehek, szlovákok, ausztriai németek, románok mellett tárgyalásra kerül itt a magyar nemzeti küzdelem is.

Mindezekben a részekben a szerző általános emberi igazságokat keres s az egyetemesen emberinek érzületével igyekszik megmérni és összekapcsolni az eseményeket s jelenségeket. Minden szava tanítás s mélyes tanulás a számunkra. Ha helyel-közzel akadnak is zökkenők gondolatmeneteiben, ezeken könnyen átvizsgálva az olvasót a mélyről feltörő érzés, hogy a nemzetiségi társadalmak kialakulásában s boldogulásában mily mérhetetlenül fontos mozzanatot a gondolat *bölcséleti forrásainak* bőséges buzorgása.

Ez a szempont ránk azért hathat a felfedezés meglepetésével, mert az eddig lefolyt tizenhét esztendő alatt nemzetiségi küzdelmünket szinte kizárólag jogi érvekkel tápláltuk és jogi eszközökkel vívtuk. Elvesztünk a formszerűségekben s elfeledtük, hogy a jog — a kisebbségi szerződések rendszere, — írott jog ugyan, nincs azonban a számára bíróság és nincs el-

járás sem, mely a jog leírt szavait az élet egyszerű valóságaivá formálhatná át. Nemzeti igényeink jogi — a kisebbségi szerződésben gyökerező — alapjainak *túlbecsülésére* neveltük népünket, ezt műveltük szóban és írásban s nem gondoltuk meg, hogy e küzdelemnek hatása alatt *főlösegesnek találhatja* talán társadalmunk életmódjának gyökeres megváltoztatását, a gazdasági és társadalmi *átstrukturizálás* *lelki alapjainak megépítését*. Ezek az alapok építő anyagukat az érzelmek világából, a gondolatok birodalmából kapják. E gazdag lelki országok felé pedig a bölcséleti rendszereken, más népek érzelmi és gondolatvilágán vezet keresztül az út, melyen gondolatokat, kellő ismereteket, érzelmeiket fakasztó élményeket szerezhet a nyugtalanságtól úzótt vándor.

A régi nemzetiségek ezekről a kimeríthetetlen erkölcsi erőforrásokról nem feledkeztek meg. Seiszanu könyvének minden lapján újabb színeket találunk ahhoz a sokféleséghez, amellyé ez a folyamat közeletükben, politikai gondolkodásukban, gazdasági módszereikben és — amire különösképpen felfigyelhetünk — *irodalmukban* összeszövődött. A feledés folyamata, az érzelmek s gondolatok átalakulása merev, hideg jogi formákká és szólamokká csak abban a pillanatban veszi náluk kezdetét, amikor a nagy világtörténelmi fordulat összes vágyaik tökéletes teljesülését meghozza.

Seiszanu könyvének másik részét, azt a részt, melyet nem lehet a mű szerkezetében fejezet és lapszám szerint megjelölni, éppen azok

a gondolatmenetek, azok az adatsoportositások és érvelések adják, melyek egyszerűen megfelelnek minden bölcséleti igazságról s történelmi tanulásról, mihelyt nem a *nemzetiségekről* van szó, melyek voltak, hanem a *kisebbségekről*, melyek vannak.

Arról az egész gondolat-komplexumról, mely Scotus Viator-on elkezdve a „kisebbségi” írókig a kisebbségi jogok rendszerében a humanizmusnak és a jogérzetnek nevében *át akarta hidalni az eszmei igazság és a gyakorlati valóság közötti űrt*. — Seiszanu egyszerűen nem vesz tudomást. A kisebbségi kérdés mai helyzetének nemzetközi és állampolitikai megvilágítása a 424 oldalas könyvben mindössze öt oldalt kap, ugyanabban a fejezetben — a XXIII-ban — amelyben helyet szorít külön alcím alatt — a grammatikai kérdésnek.

Ezt a fejezetet s így a könyvnek egész szellemét, bevezető sorai jellemzik, melyek eképpen szólnak: „Azoknak az egyéneknek védelme, kik más, többségi lakosságok népi vagy vallási közöleteinek részét alkotják, nem valamilyen jogi elvből vagy erkölcsi parancsból keletkezett, hanem a vendéglátásnak és türelmességnek (tolerancia), valamint a lovagiaságnak szelleméből, mely a kicsiny számúaknak és gyengéknek védelmezését előírta...”

Rasmussen bélyegek.

A dániai posta érdekes új bélyegeket bocsátott ki, amelyek csakis Grönlandban való levelezéshez érvényesek. A tíz órés bélyegeken Rasmussen képe látszik, a harminc órésen rozmárok, Grönland legértékesebb állatai vannak, amelyek az ottani lakosság egyetlen jövedelmi forrását képezik.

Az Ako-Máru útja

Egy japán hajó regénye

Írta: Kovrig János 12

Persze akadt vállalkozó elég, abban a pillanatban. Az öregét mingyárt mindenki megszerette, fogalomná vált Mr Mac Intosh, a biztoskezü „söflbörd”-játékos, aki minden lökését egy-egy ártatlan, kedves viccel tudta fűszerezni. Egész életét egy rodéziai ültetvényen töltötte és nyugalmába vonult „tengeri kalóznak”, az ő kifejezése szerint. Egyik hajóról a másikra szállt, harmadszor járta be a világot.

— Gyakorlom magamat az utazásban — mondta mosolyogva —, mert hajam már fehér, nagy útra kell mennem hamarosan.

Nem volt a hangjában semmi fájdalmas, inkább valami huncutkodás, ami elfoglalja az embert, mikor kalandos dologra készül.

A „söflbörd” a legnépszerűbb fedélzeti játék. Krétával osztályokat rajzolnak a padlódeszkákra, mint nálunk sántaiskolának, vagy számokkal ellátott köröket egymástól nagyobb távolságra, szabálytalanul elosztva, hogy nehéz legyen egyikből a másikba az átmenet. Tenyér-nagyságú fakorongot kap minden játékos, azt kell a pálcával körökbe, osztályokba löknie. Ez nem olyan könnyű, mint gondolná az ember. Vigyázni kell, hogy korongja ki nem ütlessék, el ne csússzék a játéktérület határára túlra, vagy a „pocsolya”-nak nevezett tilos helyre, mert akkor kezdheti előlről az egészet.

Mások hajókötléből készült karikákat do-dáltak egy álló faszegre, lökdösték a különleges

billiárdasztal írógépgumihoz hasonló korongcskáit, játszottak miniatűr-golfot, ping-pongot vagy teniszt. A fedélzeti tenisz főleg anynyiban hasonlít a rendeshez, hogy tenisz-öltözetet húznak a játékosok hozzá. Az ellenfeleket itt is háló választja el egymástól, játékosok száma és az eredmények megállapítása megfelel a tenisz szabályainak. De nincsen labda, ütő, hanem vastag gumikarikát hajigálnak a játékosok a hálón keresztül.

A sportbuzgalom nem volt annyira általános, hogy üres maradt volna a japánstíliú kártyasztalon. Mrs Grady már az étteremben jó hangosan kijelentette:

— Szívesen bridzseznék ebéd után. Nem tudom, akadnak-e ilyen jó játékosok?

Es várakozásteljesen körülnézett aranykeretű lornyonán keresztül.

A lépcsőházban megszólította egy fiatal leány:

— Miss Vivie Paramore vagyok, ha még nem lennének bridzspártnerem...

— Nagyon örvendek, nevem Mrs Grady. De még csak ketten vagyunk.

— Négyen, ha önnek tetszik. Bemutatom Mr James Pricet és az ottan Charles Craven, lemegy a kabinjába, de visszajön mingyárt. Talán tudja: Charles Craven a Craven & Co-tól.

Ezt szinte ünnepélyesen mondta. Mrs Gradynek fogalma sem volt a Craven & Co-ról és hidegen felelt:

— That's allright, my dear. Fő, hogy tudnak játszani.

— A legújabb szisztéma szerint.

— Ugy van, a legújabb szisztéma szerint.

Helyet foglaltak a feketére lakkozott, gyöngyházbetétes székeken és keverték buzgón az új kártyákat, amíg Mr Craven is csatlakozott hozzájuk.

— Mi Culbertson szerint játszunk — mondta fölényesen a Craven & Co belfagya.

— Természetesen, Culbertson szerint — felelt Mrs Grady kissé sértődötten.

Húztak a szétterített kártyából: Mr Craven és Mrs Grady kerültek össze, szemben a „gyerekekkel”, mint Mrs Grady nevezte őket. Már az első játéknál kitért a tragédia:

Mr Price: Két kör.

Mrs Grady: Kontra.

Miss Paramore: Három káró.

Mr Craven: Négy treff.

Mr Price és Mrs Grady: Páasz.

Miss Paramore: Négy kör (sajátmagától meghatott, angyal arcot vág).

Mr Craven (dühösen): P-páasz!

Mrs Grady: Öt treff.

Miss Paramore (titokzatosan): Ezt megkont-ráz-zuk!

Mr Craven (szemrehányóan szembenülő partneréhez): De k-kérem!

Mr Price (énekelve): Ezt hagyjuk a játék végére trárá! — és indít.

Mrs Grady: Mit ijédezik, fiam, ha velem van?

Diadalmasan lerak négy treffet a királlyal és búbbal, a kör ász, a többi színből két dá-mát és két búbot.

Mr Craven ajkát harapja és elveszti a pártit hét ütessel. Egyetlen kis treffe volt, Miss Paramorenál voltak a többi honörök. Szenvedélyes vita tört ki a játék végén:

Turi Béla, a „Nemzeti Ujság” főszerkesztője Fiumében meghalt

Budapestről jelentik:

Turi Béla pápai prelátus, országgyűlési képviselő kedden este fél 7 órakor Fiumében, ahol gyógykezelés céljából rövidebb idő óta tartózkodott, meghalt. Turi Béla Esztergomban született 1875 július 11-én. Teológiai tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. 1897-ben Vaszary Kolos bíboros-főpásztor a nagyszombati érseki főgimnáziumhoz nevezte ki tanárnak, a következő évben áldozópappá szentelte. A tanári pályán öt évet töltött; 1902-ben az Ipolyságban s még ugyanabban az évben Esztergom belvárosában volt rövid ideig segédlelkész. Ezután Budapestre ment zárdai lelkésznek és belső munkatársnak lett az *Alkotmány* c. napilapnak, amelynek 1906-ban felelős-szerkesztője lett. A proletárdiktatura után, 1919-ben felelős, majd főszerkesztője lett a *Nemzeti Ujság*-nak. Turi halálának híre osztatlan részvételt kelt az egész világ magyar katolikusai s általában a magyarság körében.

Turi Béla rövid idő óta, gyógykezelés céljából Cirkvenicában tartózkodott, ahonnan súlyos vesebántalmi miatt beszállították Fiuméba. Állapota állandóan rosszabbodott. Kedden magához kérette Krywald Ottó pápai prelátust, aki ellátta őt a halálórák szentségével. Ezután elvesztette eszméletét és fél 7 órakor meghalt. Temetése iránt még nem történt gondoskodás, mert Takács Ernő, a Szt. István Társaság vezérigazgatója csak szerdán délelőtt érkezett Fiuméba, s az esztergomi káptalan még nem kapott értesítést, hogy mikor lehet a holttestet hazaszállítani. Nemzetközi szabályok szerint csak a halál bekövetkezése után 48 órával történhet meg az elszállítás és így a temetés legkorábban pénteken, a déli órákban mehet végbe Esztergomban.

A Szent István Társaság kápolnájában szerdán reggel gyászmisét tartottak Turi Béla lelkiüdvéért. Csütörtök délelőtt 12 órára összehívták a Szent István Társaság választmányát, hogy kegyelettel emlékezzenek a nagy halotról.

Turi Béla haláláról nemcsak a budapesti, de a bécsi sajtó is a legmélyebb gyász és részvét hangján emlékezik meg, kiemelve az elhunyt emberi nagyságát s politikai érdemeit. A halálhír az erdélyi magyar társadalomban is mély fájdalommal keltett.

Mrs Grady: Ha szabad kérdeznem, miért nyitotta ki a száját egyáltalán?

Mr Craven: Ön forszíroz, asszonyom és még ön kérdi!

Mrs Grady: Persze, hogy forszírozom, ez Culbertson.

Mr Craven: Pardon, bemondani azt, ami nincs, az is Culbertson!

Mrs Grady: Ugyan, kérem, ön akarja megmagyarázni nekem, hogy mi a Culbertson?

Miss Paramore: Nézze, Mrs Grady: Charlynak valószínűleg igaza van, ő díjakat nyert és mindenki mondja, hogy ő tudja, mi a Culbertson.

Mrs Grady: Díjakat nyert... ilyen játékkal? En nyertem díjakat, Vive, dear. Fogalma sincs, egyszerűen fogalma sincs!

Most már olyan hangosan beszéltek, hogy a szomszédasztaltól átjött egy idősebb úr és érdeklődve figyelte a fejleményeket.

Mr Craven: Nagyon sajnálom, Mrs Grady, de ezt a véleményét felőlem nem alapozta meg jól. En be tudom bizonyítani, hogy a legújabb szisztéma szerint játszottam.

Mrs Grady: Mivel?

Mr Craven (diadalmasan): Culbertsonnal! Azzal előhúztam zsebéből az „Life” egyik példányát és kiterítette az asztalra.

— Igen, Culbertson maga ír cikkeket a „Life”-be — jegyezte meg Mr Price.

— Hiszen ez valóságos összeskűvés! — gondolta Mrs Grady fölháborodva és erőlesen odaszólt:

— Nagyon sajnálom, Mr Price, de ön jobb, ha nem szól bele a dologba. Két kört mondani, nyitásra, mikor semmi sincs a kezében, abszolút semmit!

(Folytatjuk.)

ODOL

A fogakat és a szájüreget meg kell tisztítani mindennemű idegen anyagtól. Ezt eléri, ha száját és fogait ODOL-SZÁJVIZZEL és ODOL-FOGPÉPPEL ápolja. ODOL-SZÁJVIZ megakadályozza a kellemetlen szájszagot, ODOL-FOGPÉP a fogak elszinesedését.

üdít és felfrissít

Spanyolországban egyre mélyebbre süllyednek az állapotok

**Lemondásra kényszerítették Zamora köztársasági elnököt.
Bombák és gyilkosságok vannak napirenden**

Madridból jelentik: A képviselőház nagy izgalomban és zűfolt karzattal ült kedden össze, majd a napirendi vita elkészültéig felfüggesztette az ülést.

Szünet után felolvasták a „Néparcvonal” első javaslatát, amelyben semmisenk nyilvánítták a legutóbbi házfelosztást.

Prieto szocialista képviselő megállapította, hogy a szocialisták nyugodtan tárgyalják a szövegben lévő javaslatot, mert tudták, hogy annak elfogadása Zamora elnök eltávolítását jelenti.

Gil Robles és még egy képviselő felszólalása után a képviselőház

238 szavazattal 5 ellenében lemondásra kényszerítette a köztársasági elnököt.

Martinez Barrio, a képviselőház elnöke, aki ideiglenesen átveszi az elnök ügykörét, szavazás után felkereste Zamorát, hogy tájékoztassa a történetekről. Közlése szerint a szavazástól tartózkodott a kormánypárt, a királypártiak, a katalánok, a regionalisták és a radikálisok.

A spanyol alkotmány 85-ik cikkelye úgy intézkedik, hogy: ha az országgyűlés egyszerű többséggel olyan határozatot hoz, hogy szükség-telenség nyilvánítja a megtörtént házfelosztást, akkor a köztársasági elnök lemondottnak tekinthető.

Zamora megfellebbezi lemondatását.

Az elnökválasztásig Martinez Barrio látja el az elnöki teendőket

Madridból jelentik: Zamora lemondatott köztársasági elnököt a képviselőház küldöttsége éjjelben kereste fel, hogy közölje vele a parlament határozatát. Zamora nem fogadta a küldöttséget és fia útján azt üzentte, hogy *nincs olyan törvény, mely arra kényszeríthetné, hogy éjjelkor meghallgassa a parlament közlését.*

A képviselőház küldöttsége akkor a köztársasági palotába ment és az elnöki főtitkár jelenlétében hivatalos közjegyzői okiratot vettett fel az elnök hivatalfosztásáról.

Hír szerint Zamora a spanyol közigazgatási bíróságnál meg akarja fellebbezni a kép-

viselőház elmozdító határozatát.

A lemondatott köztársasági elnök utódát öt héten belül kell megválasztani az elnökválasztó nemzetgyűlésnek. A nemzetgyűlésen 473 képviselő mellett még 473 delegátus foglal helyet, akiket a választókerületek jelölnek ki.

Bombamerénylet és gyilkossági kísérletok Katalániában

Barcelona-ból jelentik: Az itteni Szent András gyárvaros több gyárában bomba robbant és nagy károkat okozott. A bombarobbanások az ércipari munkások munkamegtagadási mozgalmával áll kapcsolatban.

Ugyancsak Barcelona-ban ismeretlen tettes többször rálőtt Royas fogházigazgatóra. Ortegay Gassetnek, a világhírű spanyol filozófusnak és ironnak fivére, volt képviselő ellen bombamerénylet kísérletet meg. Kedden a képviselő feleségének baromfival és gyümölcessel megrakott kosarat küldtek. Amikor az asszony a kosár aljában elhelyezett bombát észrevette, kirohant a szobából. A küszöbön volt, amikor a bomba felrobbant s egy szilánk a kezén megsebesítette.

Wurst utóda cég

fűszer- és csemegekereskedés
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 7/b.

A legjobb és legolcsóbb húsvéti beszerzési forrás, ahol 1 kgr mazsola 80 lei, 1 kgr. dióbél 60 lei 1 kgr. 0-ás liszt 9 lei 1 kgr. darált mák 28 lei. Moqyoró, mandula, Vinga főzcsokoládé még a régi árban. Allandóan friss tortalapok a legolcsóbban. Valódi aradhegyaljai borok: uj-rizling 16 lei, ó-rizling 20-, furmint 26 lei, ménesi vörös 36 lei. Nagyobb vételnél arengedmény.

Uj városi illetékeket állapított meg az ideiglenes bizottság

A város ideiglenes tanácsa letárgyalta kedden az új városi illeték (taxa) szabályrendeletet. A levegőt ugyan még nem fizették meg, de már lakásunkat és temetésünket alaposan megdrágította, szinte lehetetlenné tette. Ebben benne van a kritika is a szabályrendeletéről. Az új illetékek a következők:

A szabályrendelet szerint üres telkek után a bérérték 10 százalékát kell fizetni évente. A város külső részein s a telepeken levő telkek után nem kell taxát fizetni.

Kabarek, táncoktatók, a bérérték 30 százalékát fizetik. Kávéházak, klubok, vendéglők taxája a bérérték 10 százaléka. Ugyancsak 10 százalékos taxát kell fizetni a butorozott szobák után, valamint a tejvők és bodorok után is. A klubok évi taxája a bérérték 30 százaléka. Szállodák, valamint az összes nyitott üzletek a bérérték 10 százalékát fizetik városi taxába. Minden más bérlet után, tehát az egyszerű lakásbérletek után is az évi bér 5 százalékát kell leróni városi taxában.

Igen magas taxával sújtják a temetéseket. Minden egyes luxus temetés után 3000 leit, első osztályu temetés után 1000 leit, II. osztályu temetés után 500 leit, harmadrangu temetés után 50 leit kell fizetni.

A cégtábla taxa a következő: Olyan üzleteknél, amelyek évi bérletéke a 20 ezer leit nem haladja meg, a taxa 100 leit, 50.000 leitig 200 leit, 100

ezer leitig kétezer leit. A szabadfoglalkozásuk: orvosok, ügyvédek, mérnökök cégtábla taxa címen 300 leit fizetnek. Idegennyelvű cégtáblák után — ha azok nem latin betűkkel vannak írva — nyolcszoros taxát kell fizetni. (Ezek nálunk csak az orthodox zsidó cégtáblák.)

A szolgák és cselédek évi taxája 130 leit. A kutyaadó vadász- és luxuskutyákra évi 200 leit. Nem kell taxát fizetni a házörző és szopos kutyák után.

Az ad valórem taxa fizetendő minden a város területére behozott áru után, akár postán, akár vasuton, vagy más módon hozzák be a városba. A taxa az áru értékének két ezreléke. A monopól-árúk után nem kell taxát fizetni.

A behozott állatok taxája: egy juh 5 leit, borjú 10, disznó 20 leit, nagy szarvasmarháké 30 leit. A város belterületére hozott husok után különként 2 leit a taxa, minden levágott baromfiért 2 leit, zsír kilója után 3 leit a taxa.

A tüzelő taxa: Minden beépített ingatlan után a háztulajdonos a bérérték 2 százalékát köteles fizetni. A be nem épített ingatlanok után a taxa 1 százalék.

A járdába vágott szellőztető pinceablak taxája körzetek szerint 60—80—120 leit évente. A rendőrségi bejelentő lapok, valamint a születési bizonyítványok kiállítás díja 10 leit, házasságlevél után 20 leit.

Estély a Magyar házban

április 13-án, húsvét másodnapján, este 9 órakor.

Estély a Magyar Házban húsvét másodnapján

A hosszú böjt után itt az első táncestély, melyet a Magyar Urileányok Klubja szorgos munkálattal készített elő. Ez alkalommal nyitják meg a Magyar Ház színpadát a helybeli műkedvelők legjobbjai. Varázslatos hangulat, magyar szív és kitűnő büffe várja a közönséget. A magyarházi lélek eddig is lelkes látogatóit ez uton is meghívja a Magyar Urileányok Klubja húsvéthétfőn, április 13-án, este 9 órára. Tánc reggelig. Belépőjegy mindössze 20 leit.

Soltész Ica — Nosz Andor operette bemutatója a Katolikus Körben

Már előzetesen jelentettük, hogy április 23-án, d. u. 5 órakor lesz a *Soltész Ica—Nosz Andor Régi dal* című 3 felvonásos operette bemutatója a Kath. Körben. Az operette szövegét Nosz Andor, a zenéjét Soltész Ica írta. A kacagtató, fordulatos szöveghez nagyszerűen simul a kitűnő, hangulatos jazzmuzsika. A sok táncszám és ötletes meglepetés növelni fogja az operette sikerét. A mutatós táncokat Kun Magda tanítja be, a rendező pedig Losonczy Gábor, akinek kiváló rendezése teljes elismerést váltott már ki az eddigi műkedvelő-előadások alkalmával is.

A belépőjegyek árai olyan olcsók, hogy a darabot bárki megnézheti, aki egy kellemes délutánt akar szerezni ugy magának, mint hozzátartozóinak.

Halálozás. Godó Mihály 39 éves korában meghalt. Temetése 8-án délután 4 órakor volt a venetiai temető Ember kápolnájából. — *Tyurba* Péter 88 éves korában elhunyt. Temetése 8-án délután volt a Pálla Casermei gyászházban. (Kögyelet).
Iványi István heimesmester 80 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Rulikovszky temető kápolnájában. (Erdélyi „Concordia”).

A Központi Katolikus Legényegylet húsvéti bálja

A helybeli Központi Katolikus Legényegylet ifjusága 1936. évi április hó 19-én, vasárnap este 9 órai kezdettel rendezti meg piros tojás-estjét az egyesület székházának nagytermében. Ezúttal műsort nem ad a rendezőség, hogy annál több idő legyen a táncra. Az előkészítés remélt, hogy a téli időben oly látogatott helyiségei ezúttal is meg fognak telni nemes szórakozást kereső ifjusággal. Belépti díj személyenként 15 + 2 leit. A zenét Arnóczky János urali zenekara adja. Fiúk, lányok, mindnyájan ott legyenek!

Felhívás a háztulajdonosokhoz és a földbirtokosokhoz. Felhívjuk tagjainknak és általában az összes ingatlanulajdonosoknak és a földbirtokosoknak a figyelmét arra, hogy az ingatlanukat terhelő jelzálogos tartozásaik után az 1935. április 1-től 1936. április 1-éig fizetett kamatok után öket megillető adómérséklés iránti kérvényeiket kellően felszerelve az illetékes adókontrolorhoz mielőbb annál bizonyosabban beadják, mert ennek elmulasztása esetében ettől a kedvezménytől elesnek. További felvilágosításokat szövetségünk központi irodájában (Rimanóczy-u. 8.) és titkári hivatalunkban (Avram Iancu-u. 13) díjmentesen nyújtunk. *A Háztulajdonosok Szövetségének ügyvezető elnöksége.*

Csütörtökön és pénteken szenzációsan olcsó húsvéti vásárt rendez

a **LONDON-kötőde** Oradea, Strada Avram Iancu 1.

Harisnyát, szvetttert, reform-nadrágot, férfi-inget, nyakkendőt és zsebkendőt húsvétra reklám áron vásárolhat.

Istentiszteletek az olaszii plebánia-templomban

Az olaszii plebánia-templomban húsvét vasárnapján és hétfőjén, reggel 7 órakor, 8, fél 10 és fél 12 órakor lesznek szentmisék.

A fél 10 órási szentmise után mindkét napon szentbeszéd lesz.

A SZÉKESEGYHAZBAN A SZENTMISEK 10 ÓRAKOR KEZDŐDNEK. Tegnap részletes tudósítást közöltünk az istentiszteletekről, amelyben azt írtuk, hogy 9 órakor lesznek a szentmisék. Ez téves. Nagycsütörtökön, nagypénteken, nagyszombaton a szentmise nem 9, hanem 10 órakor kezdődik.

A PROTESTÁNS ISTENTISZTELETEK SORRENDEJE:

Nagypénteken:

Olasziban d. e. 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Juhos László legátus.

Ujvároson d. e. 10 órakor Sulyok István püspök, este 6 órakor Donáth László legátus.

Velencén d. e. 10 órakor Kiss Károly, d. u. 4 órakor Donáth László legátus.

Réten d. e. 10 órakor Szabó Pál, d. u. 4 órakor Juhos László legátus szolgál.

Húsvét első napján:

Olasziban d. e. 10 órakor Csernák Béla, a díszteremben Juhos László legátus, este 6 órakor Donáth László legátus.

Ujvároson d. e. 10 órakor Kiss Károly, este 6 órakor Juhos László legátus.

Velencén d. e. 10 órakor Sulyok István püspök, a kultúrteremben Szenyessy József, d. u. 4 órakor Donáth László legátus.

Réten d. e. 10 órakor dr. Szabó Lajos, a kultúrteremben Szabó Pál, d. u. 4 órakor Juhos László legátus szolgál.

Húsvét másodnapján:

Olasziban d. e. 10 órakor Benedek Béza, este 6 órakor Juhos László legátus.

Ujvároson d. e. 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor Donáth László legátus.

Velencén d. e. 10 órakor Kiss Károly, d. u. 4 órakor Juhos László legátus.

Réten d. e. 10 órakor Szabó Pál, d. u. 4 órakor Donáth László legátus szolgál.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN

Nagypénteken mint egyháznak legnagyobb ünnepén délelőti Urvacseresznyével egybekötött istentisztelet. Délután 4 órakor német nyelvű áhitat Urvacseresznyével. Am Charfreitag Nachmittag um 4 Uhr findet eine Deutsche Andacht mit Beichte statt.

Húsvét első napján ünnepélyes istentisztelet Urvacseresznyével: másod napján rendes istentisztelet. A délelőti istentiszteletek 10 órakor kezdődnek. Kéri az előjáróság a híveket, hogy a szent ünnepek alkalmából vegyen mindenki részt az istentiszteleteken s ne tartson vissza senkit az a gondolat, hogy egyházi járulékaival adós maradjon.

Jelenti továbbá az előjáróság még azt is, hogy ez évben lesz konfirmáció, melyre a 14 évesek jelentkezhetnek a lelkésznel.

AZ UNITÁRIUSOKNÁL.

Az unitáriusok nemrégiben alakult oradeai egyházközösségének lelkészi teendőit eddig a Biharra községi unitárius lelkész látta el. Most az oradeai egyházközösség külön lelkészt kapott. Dr. Boross György unitárius püspök Oradeára megbízta a lelkészi teendőket Vincze Lajos felszentelt unitárius lelkész, aki Oradean Plevne-utca 8. sz. alatti lakik s aki régebben Erdélyben volt lelkész. Az új lelkész most húsvét másodnapján a Str. Moldova 34. szám alatti (közvetlen a vasúti híd mellett) levő imaházban fog bemutatkozni. Istentiszteletet tartani s utána Urvacseresznyét osztani.

Ilyenformán tehát a bihariak egyházközösségét az oradeai egyházközösség teljesen külön vált. Ott továbbra is Gálya Sándor s. lelkész végzi a lelkészi teendőket.

Párisban úgy látják, hogy Magyarország felé szól a kis-antant jegyzéke Ausztria véd-kötelezettségi törvénye ellen

Magyarország békés nyilatkozata élet vette a további fejleményeknek s Anglia kedvezésére számíthat.

Párizsból jelentik: Illetékes francia körök megértően ítélik meg Ausztria eljárását. Utalnak Ausztria kedvezőtlen helyzetére és a függetlenségét fenyegető veszedelemre. Azt is megjegyzik, hogy ha Ausztria előzetesen kikérte volna Franciaország véleményét, azt tanácsolták volna, hogy a jelen pillanat nem alkalmas ilyen lépésre.

A kisantant által átnyújtott jegyzéket e körökben eléggé tárgyilagossáknak tartják és remélik, hogy komolyabb bonyodalmak nem merülnek fel. Párizsban különbséget tesznek Ausztria és Magyarország helyzete között a fegyverkezés ügyében és valószínűnek tartják, hogy a

kisantant felháborodása nem Ausztria eljárásának, mint inkább Magyarország esetleges újrafegyverkezésének szól.

A magyar kormány állásfoglalása mindenesetre egyelőre csillapító hatást gyakorolt.

Genf véleménye a magyarok nyilatkozatáról.

Genfből jelentik: A *Journal de Genève* vezércikkben foglalkozik az osztrák fegyverkezés kérdésével. Megállapítja, hogy a három kisantant-állam együttesen lépett fel, bár érdekeik különböznek. Csehszlovákia például Ausztria megerősödését kívánatosnak találja.

— A kisantant tiltakozásának igazi értelme — *ügymond* — *figyelmeztetés Magyarországnak és esetleg Belgiumnak.* Magyarország azzal a lépéssel, hogy a fegyverkezési egyenjóság kérdésében most nem kívánja Ausztria példáját követni, megelőzte azt, hogy említés tétessék róla a tiltakozó jegyzékben. *Magyarország magatartása a valóságok iránti igen határozott és bölcs érzékének tudható be.* Kétségtelen, hogy Olaszország kész támogatni Magyarországot és segíteni óhajlja abban, hogy elérje teljes katonai felkészültségét. Most azonban még háborút folytat. tehát reánézve kívánatos, hogy addig ne kelljen beavatkozni a dunai kérdésbe, míg béke nem lesz.

Magyarország azáltal, hogy távoltartja magát ettől a lépéstől, Franciaországnak, sőt Angliának tesz szolgálatot. Franciaországnak azért, mert elkerülhető lesz Olaszország és a kisantant között minden éles ellentét. A magyar mérséklet azt is eredményezheti, hogy Törökország nem igen fogja merni keresztülvinni a Dardanellák megerősítését. Ezért *Magyarország Anglia kedvezésére is számíthat.*

PUDER
AJAKRUZS
ARCPIROSIÓ
minden arcbőrhöz
tökéletesen alkalmazható színek
és nűánszok

Ravel

BUCUREȘTI, STR. ROMULUS 68

Dr Willer József sikeres közbenjárása a nyugdíjasok érdekében

A betegség címén nyugdíjazottaknak nem kell nyelvvizsga-bizonyítvány

București. Saját tud. Ismeretes, hogy a nyugdíjpénztár azoknak a kisebbségi tisztviselőknek a kérvényeit, akik betegség címén nyugdíjaztatásukat kérték, nem intezte el, akkor sem, ha az orvosi bizottság már megállapította betegségüket, hanem mindegyik tisztviselőtől kérte, hogy igazolja a román nyelvvizsga sikeres letételét.

Mint néhány nappal ezelőtt közöltük, *Antonescu* Victor pénzügyminiszter *Willer* József magyarpárti képviselő közbenjárására és *Kreuter* németpárti képviselő parlamenti felszólalására a kamarában megígérte az ügy méltányos elintézését.

Ezt az ígéretet határozott formában megismételte a pénzügyminiszter abból az alkalmából, hogy *Willer* József képviselő a Magyar

Párt tízenegyedik memorandumát nyújtotta át neki és a miniszterelnöknek, azoknak a kisebbségi nyugdíjogosultaknak az ügyében, akik 1934. és 35-ik év folyamán nyugdíjuk megállapítását kérték.

Az intézkedés, — mint a Magyar Párt *bucurești* irodájának kedd este kiadott hivatalos közleménye közli, — március 7-én meg is történt. A pénzügyminisztérium személyzeti osztálya 3757—1936. szám alatt a következő rendeletet intézte az országos központi nyugdíjpénztárhoz:

Vezérigazgató ur! Válaszolva az önk 71631—1935. számú átiratára és hivatkozva a mi 238.599—1935. számú megkeresésünkre, tisztelettel hozom tudomásukra, hogy a pénzügyminisztérium kötelekébe tartozó tisztviselőket

érintő azon intézkedésünk, amely szerint a betegség címén nyugdíjállományba helyezettnek, akik számára a nyugdíjpénztárnak a nyugdíjigény megállapítása iránti alakiságokat kell elintéznie, miután a jelenben már nincs köztisztviselői minőségük, nem kell a román nyelvvizsga sikeres letételét igazolniok. Ez az intézkedés kiterjesztendő a többi minisztériumok kötelekébe tartozó tisztviselőkre is, amennyiben a fentidézett rendeletben foglalt kategóriába tartoznak.

Eszerint a nyugdíjpénztárnak nincs jogában tovább kérni, hogy a tisztviselők igazolják a nyelvvizsga sikeres letételét és minden bizonynyal megkezdi a nyugdíjigénymegállapító bizottság a már benyújtott kérvények letárgyalását.

Meg kell állapítani, hogy a nyugdíjasok és általában a magyar közvélemény, elsősorban *Willer* Józsefnek köszönheti ezt az eredményt, aki, támogatva a németpárti képviselők közbenjárásától is, hónapokon keresztül szívós, odaadó munkát végzett a magyar nyugdíjasokat jogaikba visszahelyező intézkedés kiharcolásáért.

Influenza,
hűlés esetén a test alapos bedörzsölése a
valódi DIANA sóborszesz-
szel azonnali enyhülést hoz.

Valódi DIANA SÓBORSESZ

Magyar kenyér, magyar bor, a Szentatya asztalán

Magyar ujságírók fogadtatása a Vatikánban

Budapestről jelentik: Egyik, szélső liberálizmusáról ismert pesti lap közölte az alábbi, érdekes cikket. Innen magyarázható egy-két elírása is, mert a riporter nem értve a dolgokhoz, nem is tekinthetett azok mélyére. A cikk egyébként a következő:

A lapok az egyik külföldi tekintélyes sajtóügynökség jelentését közlik, hogy XI. Pius pápa egészségi állapota a legutóbbi időben megjavult és vasárnap már hosszabb sétakoosizást tett a Vatikán kertjében. Igaz, hogy a pápa — amint a híradás mondja — február elején megbetegedett, de hogy már régen egészséges, azt állíthatjuk teljes lelkiismeretességgel a legszemélyesebb tapasztalatok alapján. Emellett jó kedélyű, sőt jó étvágyú és tökéletes szellemi frissesége bámulatra méltó. Ma egy hete fogadott bennünket — a Gömbös miniszterelnökkel Rómába utazott néhány magyar ujságíró — és amikor távoztunk a Vatikánból, valláskülönbőség nélkül megállapítottuk:

a pápai kihallgatás volt olaszországi útunk legnagyobb élménye.

A pápa dolgozószobájában fogadja a kis magyar küldöttséget. És ez a legnagyobb megtiszteltetés: rajtuk kívül ujságíró még nem járt a pápa dolgozószobájában. Rendes körülmények között a fogadás valamelyik trónteremben történik. Legtöbbször még a fejedelmeket is így fogadja a pápa és csak az ünnepi hódolás után vezeti be esetleg őket szűkebb lakosztályába, nappali dolgozószobájába. Ilyen körülmények között valóban különös kegy és ritkaságban emésztés volt a fogadásunk.

A belépőt remekművű, színes üvegparaván választja el a pápa karosszékétől: itt bent, a legfelsőbb birodalmában

nincs pápai trónus.

Egyszerű karosszékben foglal helyet, hatalmas íróasztal előtt. Az asztalon antik szobrok, vasos könyvek és — mint Luttor Ferenc szent-széki tanácsos mondja, aki Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás utóda a Vatikánban — gyakran itt fogyasztja el szerény vacsoráját. Tulajdonképpen lakosztálya fél emelettel magasabban van és ez a beosztása:

- kis előszoba,
- könyvtár,
- ebédlő,
- hálószoba,
- kis kápolna.

A magánlakosztályon két pápai kamarás teljesít szolgálatot, a Szentatya magánlevelezését dolgozzák fel.

Abban a szobában, ahol a pápai kihallgatásra vártunk, körben egyszerű bársonyszékek állanak. Középen bíboroskarosszék, pápai trónus. A pápa itt szokott tanácskozni a bíborosokkal.

Leültem az egyik székre, mire Luttor tanácsos megjegyezte:

— Pontosan

ezen a helyen halt meg XIII. Leó pápa.

Ez volt a hálószobája és az ágya itt állott, ennek a székeknek a helyén...

Küljebb egy-két teremmel, feszes vigyázatban sorakozik a legfelsőbb nemesi testőrség. Olyan római családok sarjai, amelyek sok bíborost, vagy püspököt adtak a római egyháznak. Ők a Guardian Nobile-k, arisztokraták valamennyien és feszesen állanak mindenki előtt, aki a pápa belső termeibe lép. Rajtuk belül csak a főkamarás teljesít szolgálatot, aki prelátusi rangban van, de tisztségében a pápai család feje és mint ilyen, rangsorban a püspökök és érsekek előtt sorol.

Egy-két teremmel hátrább a palatinusok állnak őrséget. Valamennyien római polgári osztályokból rekrutálódnak. Még kijebb a pápai esendőrség tartja az őrséget, fejükön medvebőr-kucsma. Oriások. Fehér szarvasbőrnadrágos olasz esendőrok következnek ezután, majd a svájci őrség, amely a palotavédelmet látja el. Összesen 120 ilyen svájci katona teljesít szolgálatot, valamennyitük a katolikus kantonokból sorolták. Egyfolytában 12 évig teljesítenek szolgálatot és azután életük végéig havi 120 svájci frank nyugdíjat élveznek.

Gömbös Gyula miniszterelnök járult először a pápa elé, azután mélyfeketébe öltözötten, fején fekete fátvállal a felesége, majd Arborio Mella di Santella főudvarmester Kánya Kálmán külügyminiszterrel együtt bennünket szólított. A Szentatya kedvesen, mosolyogva, üde, csengő hangon németül szólt hozzánk. Megáldott bennünket: „mindazokat, akiket a szívkövekben hordozunk” és megáldotta „az egész nemes magyar népet”. Mintegy tíz percig tartott a fogadásunk és ezután Kánya külügyminiszter magánkihallgatása következett.

Ugyan tudják-e Magyarországon, hogy XI. Pius pápa nagyrészt magyar étellel táplálkozik?

Minden tizenegyedik napon egy vagon árú élelmiszerküldemény érkezik Magyarországból a Vatikánvárosba.

Hús, vad, felvágott, magyar tojás és elsősorban magyar búza.

— A magyar kenyér a legjobb a világon — mondta egy alkalommal...

És magyar bor... Az étkezéskor két deci tokaji áll a pápa asztalán, bár az utóbbi időben ritkán fogyasztja el. De a pincében azért mindig ott van a tokaji, a magyar kormány ajánlása.

A Szentatya — mint környezetében mondták — gyakran kísértél, kikocsizik, élvezi a római tavasz egészséges napsugarát és este 8-9 óráig dolgozik. Talán nem disszonáns, ha ezt mondom: Krisztus helytartója derűs homlokú, tisztelgő tekintetű, mosolygós arcú igazi ember.

GYERMEKEK A GYERMEKEKÉRT

A napokban rövid segélykérő cikk jelent meg lapunkban, amelyben „egy fiatal élet megmentésére” kértük fel olvasóinkat. Erre a kérésre megmozdultak a szívek és örömmel láttuk, hogy nem hiába szólunk. Többek között ma 200 leit hozott a posta s a postaszelvényen a következő sorok állottak:

„A botfalvai cukorgyári elemi iskola növendékei küldik ezt a kis összeget, amelyet leicnként adtak össze „egy fiatal élet megmentésére”. Szokásuk volt, hogy húsvétra gyűjtenek egy szegény pajtásnak piros tojásra. Hát most küldik az összegyűjtött fillérek egy-két üveg orvosságra. A Húsvéti Bárány győgyítsa meg és küldjön a betegnek és nekünk is sok piros tojást!”

Örömmel olvastuk ezeket a kedves sorokat, amelyek a szeretet tűzpiros színével kívánkoznak ki a fekete újságsorok közül. Az a bizonyos megmentésre szoruló „fiatal élet” ha újból életerős, egészséges tagja lesz társadalmunknak, — bizonyára nemcsak az orvosságtól, hanem ennek az önzetlen szeretetnek gyönyörű megnyilatkozásától is meg fog gyógyulni.

Adjon a jó Isten sok-sok húsvéti örömet azoknak a melegszívű kis iskolásoknak, — de azoknak a nemes gondolkodású pedagógusoknak is, akik ezeket a kicsi szíveket a kezükben tartják.

A PAP-drogéria

szenzációja!

Minden vevő már 40 lei vásárlásnál kap egy nyerőszámot, a húsvéti vásár alatt, mellyel megnyerheti a kirakatban kitett és számokkal ellátott tárgyakat.

Főnyeremény egy 2500 lei értékű, gyönyörű LEGRAIN-kazetta.

2. díj: 1 liter LEGRAIN kölni-víz diszüvegben, 600 lei.

3. díj: 1 db. modern FLAPJACK.

4. díj: 1 garnitúra LADY „JAZZ” kazetta.

5. díj: 20-szor egy-egy 90 leies FLOREAL-puder.

6. díj: 20-szor egy-egy tégely FLOREAL-krém.

Huzás 1936 április 15-én a Candrea közjegyző úr irodájában.

Ne mulassza el szükségletét a PAP-drogériában beszerezni, ahol a nyereményeken kívül Oradea legolcsóbb árait, legdúsabb rakatárát találja. Pontos cím: PAP-drogéria Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 9. Telefon: 6-56.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Plat. Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csak válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárásutató Intézet jelentése szerint várható időjárás: Elénk szél, sok eső, éjjel már nem fagy, a hőmérséklet emelkedik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.24 egynegyed, London 15.17 háromnegyed, Newyork 306 ötnyolcad, Brüsszel 51.95, Milánó 24.25, Madrid 41.92 fél, Amsterdam 208.60, Berlin 123.45, Bécs — schilling 57.90, Prága 12.71, Varsó 57.82 fél, Belgrad 700.

Az oradeai Mezőgazdasági Kamara hivatalos árfolyama: búza 400—410, rozs 300—310, tengeri 280—290, árpa 270—290, zab 310—330, széna 90—120, löhere-lucerna 120—140, szalma 30—35, bab 390—500, búkköny 270—280 lei. Kővérsértés (étő-suly kg.) 17—22 lei.

Az oradeai Arutőzsde árfolyama: búza 410, rozs 310, zab 320, árpa 300, tengeri 285, korpá 240, nullás liszt (zsákkal) 810, négyes liszt (zsákkal) 760, tőkmag 700, napraforgómag 480 lei.

Timisoarai Arutőzsde: búza 390—400, zab 320—330, árpa 300—305, tengeri 265—270, lucerna-szénaliszt 240—250 lei.

Bánsági magánforgalom: búza 390—400, tengeri 275, zab 310, takarmányárpa 300, korpá 250, kismalmi liszt (30—70-es) 770, nagymalmi liszt 790, tőkmag 700, cirokmag 230, muharmag 500, lucernaliszt 230 lei.

Magyar pap primiciája a római katedrálisban. Rómából jelentik: Hosszu Lászlót, az oradeai egyházmegye szerpapiját, aki mint a római Collegio dell' Anima növendéke végzi kánonjogi tanulmányait a Gregorin-egyetemen, *Marchetti-Selvaggi*, XI. Pius pápa biboros-helytartója nagyszombaton szenteli áldozópappá a Laterani Bazilikában. Az újmisési fiatal pap husvét vasárnapján fogja első szentmiséjét bemutatni a Szent Kálit katedrálisban.

Németországban megszüntették a magániskolákat. Berlinből jelentik: Rust német birodalmi nevelésügyi miniszter elrendelte, hogy az 1936—37-es tanévtől kezdve az elsőfokú magániskolák első osztályában nem szabad újabb tanulókat fölvenni. Kimondja a rendelet, hogy minden egészséges német gyermektől el kell várni, hogy a nyilvános iskolákat látogassa. Tehát az olyan szármárképző iskolák, mint a budapesti u. n. László-intézet megszüntetnek teljesen, mert ellenkeznek a nemzeti szocialista nevelés elvével.

AKARJA LÁTNI Rómát, Firenzét, Velencét, Nápolyt és azoknak szépségeit, nevezetességeit? Ha igen, akkor csatlakozzék társaságunkhoz.

Ventizelos utóda ellen bűnvádi feljelentés készül a kommunistákkal való megegyezése miatt. Athénből jelentik: A sajtó jelentése szerint különböző monarchista egyesületek bűnvádi feljelentést akarnak tenni Szofulisz, a liberális párt vezére ellen. Ezek az egyesületek azt hangoztatják, hogy Szofulisz és a kommunisták közötti megegyezés sérti az állam érdekeit és azért szükséges, hogy erőlyesen lépjenek fel vele szemben. A Szofuliszall rokonszenvező körök hangoztatják, hogy a monarchisták egyetlen célja megrendíteni Szofulisz helyzetét, aki Ventizelos halála után átvette a liberális párt vezetését.

Szentségtörő kezek garázdálkodása. Rupeaból jelentik: A március 6-án tartott nagyvásár alkalmával az itteni kicsiny római katolikus templom oltárszekrényéből szentségtörő garázda kezek alkalmas pillanatban kilopták az áldoztató kelyhet, amelyben több konzekrált szentostya volt. P. Izidor ferences házfőnök, aki a szentségtörő gaztettet elsőnek fedezte fel, azonnal jelentést tett az esetről a helybeli rendőrségnek. A gyalázatos lopás annál feltűnőbb, mert az elmúlt év folyamán, *ugyanacsak nagyvásárkor* már történt egy hasonló eset, amikor is egy misékelyhet loptak el a kis templom sekrestyéjéből. Ebből a körülményből arra következtet a rendőrség, hogy a tettes mindkét esetben azonos.

Meghalt Bernády György egyetlen gyermeke. Targu-Mures. Saját tud. Megrendítő csapás érte dr. Bernády György ny. főispánt és nejét, Kelemen Margitot. Egyetlen szépséges kisleányuk, Györgyike 17 éves korában kedden este 9 órakor váratlanul meghalt. A végtelenül művelt, okos, bájos leány kedvence volt a város és megye urtársadalmának és méltó büszkesége, szeméfényve szüleinek. Bernády Györgyike utolsó sarja volt a Bernády nemzetségnek. Abban a mély gyászban, ami Bernádyékát érte, osztozik igaz és őszinte szívvel nemcsak az egész város és megye magyarsága, de igaz részvéttel fordul feljük az egész ország magyarsága. Szerdán délután 4 órakor temették el olyan részvét mellett, amellyel a város polgársága a szülők bánatát igyekezett enyhíteni.

Az angol király házassága. Anglia a világ sorsát eldöntő események és tanácskozások mellett is szenvedélyesen foglalkozik királyi házasságának kérdésével. Ez az eshetőség minden módon foglalkoztatja a híu alattvalókat, főleg pedig az alattvaló nők fantáziáját. VIII. Eduárd titkára a napokban egy, a királyhoz intézett levelet felbontva, abban selyemszalaggal összefűzött két kartonlapot talált. Az egyiket ezt olvasta: Fel-ség, valamennyi közt én vagyok a legkívánatosabb, a leghasznosabb. Mellékelem arcképemet. Válasszon engem! A második karton a portré volt. Egy szimbolikus nőalak, amely alá ez volt írva: A Béke!

Dessziét is kiűritették az abesszinek. Aszmarából jelentik: A Német Távirati Iroda haditudósítója közli, hogy egy nehéz bombavető repülőgép, amelyet *Ciano* gróf vezetett, elröpült Dessziéig. Desszie felett több kört írt le. A város teljesen kihaltak látszott, a légvédelmi őrvuk hallgattak. Ugy látszik, Dessziét is elhagyták az abesszinek és a négyessel együtt déli irányba menekültek. Másik aszmarai jelentés szerint a harmadik olasz hadtest elindult Desszie felé, amelyet a jelek szerint minden akadály nélkül el is érhet.

Angliában nem engedélyezték a békét propagáló filmeket. Londonból jelentik: A filmellen-őrző bizottság nem adott engedélyt annak a filmnek elkészítésére, amelyben különböző osztályokhoz és rétegekhez tartozó emberek a háborúról nyilatkoznak és felszólítják a közönséget, hogy tudassák a parlamenttel békeakartukat. Az intézkedés előreláthatólag élénk vita tárgya lesz.

* Agyvértódulás, szívzorogás, nehéz légzés, félelmérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkakép- telenség a rendkívül enyhén ható természetes „*Ferenc József*” keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Az orvosok ajánlják.

Shaw vigjátékot irt a Népszövetségről. Londonból jelentik: Bernard Shaw vigjátékot irt a Népszövetségről. Az író kijelentette, hogy darabjában a Népszövetség következetlenségére igyekezett rámutatni. Reméli, hogy darabja hamarosan színre kerül, mert tárgya időszerű.

Tíz utassal lezuhant egy repülőgép és csak hárman maradtak életben. Newyorkból jelentik: Juniantown mellett egy kereskedelmi repülőgép lezuhant s kilenc utasa és két pilótája meghalt. A gépben levők közül csak hárman maradtak életben.

Leleplezték Londonban Kisfaludy Stroblnak, a kenti hercegről készített szobrát. Londonból jelentik: Baldwin felesége kedden ünnepélyesen leleplezte a kenti herceg mellszobrát, amelyet a kiváló magyar szobrászművész: Kisfaludy-Strobl Zsigmond készített görög márványból. A szobrot a lélekgyógyászati intézet palotájában helyezték el. Az intézetnek a kenti herceg az elnöke.

**AUTO-LÁZNÁL
TESTA
CSILLAPÍT-MEGSZÜNTET**

FIGYEL JE A TABLETTÁT

KAPHATÓ MINDENÜTT

Angol-magyar származású leányt vesz el Ferenc Ferdinánd fia. Londonból jelentik: A londoni főúri társaság körében az a hír terjedt el, hogy *Hohenberg* Ernő herceg, a Serajevóban meggyilkolt Ferenc Ferdinánd trónörökös és Chatek Zsófia másodszületett fia, angol leányt vesz feleségül és pedig: *Wood* Mária Teréziát, *Wood* kapitány és felesége, a magyar *Lónyai* grófnő leányát.

Fagykárak Sätmar megyében. Satu-Mareról jelentik: A hirtelen hidegre vált időjárás az éjjeli fagy következtében érzékeny károkat okozott a gyümölcsösökben és a szőlőkben. Különösen Baia-Mare és Somcuta-Mare vidékén szenvedett sokat a korai szilva, cseresznye és a kajszinbarack. Az ország más részein is mutatkozik elvétve kisebb-nagyobb fagykár.

Repülőteret építenek Oradeán. Oradea város ideiglenes bizottsága elhatározta, hogy a Bóné-kúti legelőn légikikötőt épít és a munkálatok a katonaság segítségével három hónap alatt el is készülnek. A költségvetésbe megfelelő összeget vesznek fel az olajraktár, állomásépület, villany és vízvezeték felépítésére és a földterület simává tételére.

Százitizenkétéves asszony. Rómából jelentik: Egy római távirati iroda jelenti, hogy Maurizi Mária asszony, aki 1824-ben született Rómában és aki már hosszú idő óta Csikágóban él, most ünnepelte meg 112. születésnapját. Erdekes, hogy az özvegy férje ugyancsak túlélte a száz évet, mert 104 éves korában halt meg.

A rémületkeltő toronyóra. Londonból jelentik: A minap az angol fővárosban leirhatatlan pánikot keltett a Bakerstreeten lévő templom toronyórája. Az óra érthetetlen módon a délután folyamán hirtelen ütni kezdett és amikor már 14-et is elkongatott, a járókelők nem tudták, mire véljék a különös eseményt. Egy órával később az óra 25-öt ütött. Erre hatalmas tömeg gyülekezett az utcán, oly mértékben, hogy a nagy tömeg miatt számos forgalmi zavar állott elő. Esti hat órára a várakozó tömeg két pártra oszlott. Voltak, akik azt állították, hogy az óra most kevesebbet fog ütni, de voltak viszont olyanok, akik ennek ellenkezőjére fogadtak, úgyhogy egy órával később mindkét fél elvesztette a fogadást, mert az óra néma maradt. Az angol főváros vezetősége most megvizsgálta a különös óraművet, mert nem kívánatos, hogy hasonló zavarok esetleges forgalmi balesetet is előidézzenek.

Vigyázat! határidő április 15.

Ha még nem jelentkezett az Erdélyi Lapok

olaszországi társasutazására,

ugy még ma jelentse be részvételét, nehoq a késői jelentkezés miatt lemaradjon attól a nagy élvezettől, melyet a kirándulás nyújt **Róma, Firenze és Velence** megtekintésével. Részvételi díj csak **5250 lei**.

Külön nápolyi, pompéji kirándulás **1250 lei** többletköltséggel. Utlevél szükséges. Részletes felvilágosítást nyújt a rendezőség. Kérjen prospektust.

Ísmét egészséges és életvidám vagyok

és ezt a „Gastro D”-nek köszönhetem, írja S. Lilly oradeai fiatal lány. Majd így folytatja: 24 éves vagyok, de életem utolsó 6 esztendeje állandó szenvedésben telt el. 18 éves koromban nagyon megijedtem valamitől és egy olyan betegséget kaptam, amiről nem lehetett biztosan megállapítani, milyen természetű. Állítólag gyomoridegesség féle volt. Nem tudtam sem enni, sem aludni, ha ettem valamit, azonnal kihánytam és kivert a forróság, utána hosszas fejfájás gyötört. Sápadt, vérszegény lettem, 7 és fél kgr-ot fogytam, elvesztettem életkedvem, nem tudtam sehova se járni. Míg végre a „Gastro D” nevű gyógyszerert kezdtem használni. Ez az amerikai gyógynövény kivonatából készült nagyszerű gyógyszer, amelyet a Császár gyógyszerár Buceuresti, Calea Victoriei 124. 130 lei utánvétellel küld, teljesen meggyógyított, mindent eszem, jókedvű vagyok és 3 hónap alatt 6 kgr-ot híztam. Most már ísmét társasági életet élhetek és bízom a jövőbenben.

Csak bombamentes pincékkel ellátott házakat lehet a jövőben építeni. Satu-Mare. Saját tud. Nagyjelentőségű miniszteri rendelet érkezett a satumarei városházára. Eszerint a jövőben csak annak lehet kiadni építkezési engedélyt, aki bombamentes pincét is épít az új ház alá. Ennek a pincének olyannak kell lenni, hogy az ezer méter magasságból ledobott száz kilogramm súlyú bomba átűtő erejét kivédje. A pince nagyságát és a boltozat vastagságát az épület nagyságától függően állapítják meg s a boltozat vastagsága 40—70 centiméter kell, hogy legyen. Természetesen vasbetonból kell megépíteni. A rendelet értelmében a pincékben villanyt, vízvezetékét s rádiót is fel kell szerelni, hogy a rendelkezéseket rádión tudomásul vehessék. A rendelet nem érinti azokat, akik április 1. előtt kapták meg építkezési engedélyüket. Akik elmulasztják a rendelkezésben foglalt feltételek teljesítését, súlyosan büntetik.

ÁPRILIS 15-IG lehet jelentkezni az olaszországi társasutazásra.

Bogarak gyilkolták meg a Tutanchamon sírját feltáró tudósokat

Kairóból jelentik: A francia régészeti társaság egyik kiváló kutatója, Vertréze Jenő, aki jelenleg a Nilus völgyében a fáraók temetkezési helyén végez ásásokat, igen érdekes esetről számol be, amellyel állítólag sikerült a fáraók boszuszujára és annak következtében előállott titokzatos halálesetekre fényt deríteni.

Ismeretes, hogy a Carnarvon-expedíció majd minden tagja, aki a Tutanchamon sír feltárásában részt vett, az idők során meghalt.

Haláluk okát nem tudták megállapítani, bár tudományos körökben az a hír kapott lábra, hogy a kutatók halálát a fáraók bosszúja idézte elő. Ezt a véleményt számos eset is alátámasztotta, úgyhogy mindazok a régészek, akik a Nilus völgyében ásásokat végeztek, borzalommal gondoltak arra, hogy maholnap a Carnarvon expedícióhoz hasonló sors érheti őket, mert mint mondták a Nilus völgyében lakó benszülöttek szerint a fáraó bosszúja eléri őket. Ezt a feltevést a minap Vertréze döntötte meg. Az egyik sír felbontásán fáradozott, amikor az egyik munkatársa, egy jól megtermett néger kétségbeesetten rohant fel a fiatal francia régész dolgozószobájába és arra kérte, hogy nyomban jöjjen vele az ásások színhelyére, mert különös jelenségre lett figyelmes. Miközben a réteges fal eltávolításán fáradoztak, titokzatos zümmögésre lettek figyelmesek. Vertréze maga is meghíszonvósodott róla, hogy a néger igazat mond, így hát meg-

adta a kellő utasításokat, hogy a különös zümmögés irányában folytassák az ásásokat. Minél mélyebbre haladtak, annál jobban hallatszott a zümmögés. Végre elértek a titok helyére.

A megtermett néger egy jól irányított csapással feltörte a helyet, majd pedig halálos sikolytól kísértien visszatántorodott és röviddel később összerogvott. Vertréze fájdalmasan szenvedő segítőtársához lépett és rövidesen megállapította, hogy a néger megmérgezték. Fényszórákkal világították be a sötét sírkamrát, amelynek egyik falán egy feltűnően hatalmas rovart találtak.

A francia régész óvatosan megfogta a rovart, felsietett vele dolgozószobájába, ahol miután a rovart elpusztította, vegyvizsgálatainak vette alá. Kiderült, hogy a néger halálát e rovar idézte elő, miután a benne lévő mérgező pillanatok alatt felhomszította a vért.

A különös felfedezés alapján kiderült az is, hogy hasonló rovarok tömegével tartózkodnak a homokos talajban és idők hosszu során át, igen mélyre ássák be magukat. Különös rázószervükkel a szarkofágokba is behatolnak, sőt a behalzsamozott múmia részeibe is.

A néger halála olyan nagy pánikot keltett társai között, hogy azok futva menekültek és így Vertréze, miután munkáját cserbenhagvták, kénytelen a Nilus völgyében más helyen megkezdeni az abamaradt kutatást.

A satumarei polgármester lemondott főügyészi állásáról. Satu-Mare. Saját tud. Jelentettük, hogy a satumarei időközi bizottság elnöke, dr. Chereches Stefan titokban lemondott polgármesteri tisztéről és a megüresedett városi főügyészi állásra pályázott, amit Buceurestben meg is szerzett magának, majd ísmét kinevezette magát polgármesterré és két kinevezési okmánnyal a székhelyén tért haza. Most főügyészi állásáról indoklás nélkül lemondott, amit a tanács tudomásul vett és új pályázatot írt ki az állás betöltésére.

Janovics rendezi a szegedi szabadtéri előadásokat. Szegedről jelentik: A szabadtéri előadások rendezésének elnyerése körül nagy versengés indult meg. Szeged város tanácsa a szabadtéri előadások rendezésére dr. Janovics Jenőt kérte fel, aki az ünnepek után Szegedre utazik, a megbeszélések miatt. Az eddigi tervek szerint a szegedi szabadtéri előadásokat augusztus 10-én kezdjük meg és Madách: Ember tragédiája, Ujházy György: Kelet népe és Herzog Ferenc: Bizánc című színműve kerülnek előadásra.

*** Ideges embereknek és lelkibetegeknek** a igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Óriási árvíz katasztrófák Dél-Amerikában. Londonból jelentik: Georgia és Dél-Karolina államban pusztító vihart 24 óras felhőszakadás követte. A legtöbb folyó megáradt, átszakította a gátat és a folyók környéke súlyos árvízveszedelembé került. A szerencsétlenség eddigi veszteséglistája: 500 halott, 1800 sebesült, 20 ezer hajléktalan és 25 ezer dollár anyagi kár. Eddig 450 holttestet találtak meg. Az árvíz sújtotta területeken nemzetőrség tartja fenn a rendet, s több ezer szükségmunkás dolgozik a romok eltakarításán.

JÖJJÖN VELÜNK OLASZORSZÁGBA.

*** Az erős dohányzás következtében a fogakra** sárgás, barnás és feketeszínű anyag rakódik le, éppen ezért dohányzó férfi és nő egyaránt helyesen cselekszik, hogy rendszeresen, naponta többször ODOL-fogpasztával megtisztítja fogait, ha meg akarja tartani fogainak fehér színét. — Az ODOL fogpaszta biztosan tisztít, anélkül, hogy a fogzománcot megtámadná. Az Odol fogpasztának gazdag collodium tartalom alkatrészeinél fogva a legnagyobb magábafofogó képessége van: éppen ezért minden tisztáltságot, kellemetlen szagot és a dohányzástól, étkezéstől és italtól származó minden, a fogra lerakódott festékanyagot eltávolít. Az ODOL fogpaszta fehér fogakat és kellemes tiszta lélegzetet nyújt.

A sinaiai emlékgyalázó diákok ellen szigorú eljárást indítanak. Buceuresti. Saját tud. A hadügyminisztériumban tegnap miniszteri értekezlet volt, amelyen a kiadott hivatalos közlemény szerint megvizsgálták a sinaiai emlékgyalázásról és a tárgy-muresi kongresszussal kapcsolatban történt rendezavarásokról szóló jelentéseket és a következőket határozták: A katonai hatóságok folytatják a bünyügyi eljárást azok ellen a diákok ellen, akik a sinaiai bűncselekményt elkövették. Elhatározták azoknak a diákoknak a polgári bíróságok elé való küldését, akik a ciumeni állomáson és a tárgy-muresi kongresszuson kihágásokat követtek el. A kongresszusra gyűlt diákok kihágásaira vonatkozó összes adatokat megküldik a közoktatásügyi miniszternek, a szükséges fegyelmi intézkedések megtétele céljából.

Uzletemet átadom

Március 30-tól április 11-ig olcsó eladást rendezek.

Vevőimet emlékül

Buceurestibe való elköltözésem előtt kivételes olcsó árban szolgálom ki

Gréte Garbó férjhez akar menni. Egyre jobban tartja magát a stockholmi beavatottaktól érkezett hír: Gréte Garbó férjhez megy. És annyi bizonyos, hogy ezúttal ez a hír nem a reklámfőnökök kitalálása. A magányos Gréte Garbó élettárs után vágyakozik. Miután Stockholmban nemrégiben eléggé veszedelmes betegségen ment keresztül, betegágyához hívatta gyermekkori barátját, Sørensen Knutot, s kifejezte azt a kívánságát, hogy nemsokára talán a vártnál is hamarabb időben oltár elé álljon földijével, akinek kétévizedes vágya, hogy Gretát feleségül vehesse. Greta maga évekként ezelőtt az egyideiglenes Hollywoodban működő rendezőhöz, a svéd Stiller Mauritzhoz akart feleségül menni. De a férfi súlyos betegsége s korai halála ezt a tervet megfosztotta. Megkérte Gréte Garbót a nemrégiben elhunyt Gilbert John is. Greta elutasította. És most egész prózái, polgári módon akar férjhez menni Sørensen urhoz, egy kereskedőhöz, aki ezidő szerint Hollywoodba készül, hogy ott bevárja, míg Greta eleget tesz filmkötelezettségeinek. És azt mondják, hogy ha Greta eddigi szerepeit a feleség szerepével fogja felcserélni, nem fog többet a filmen szerepelni... Egy ünnepezt filmesilag menekülése a tumultusból a házasság békés kikötőjébe...

MI MA A LEGOLCSÓBB? Az Erdélyi Lapok olaszországi útjára a részvételi díj, mert 9 napos felejthetetlen utat mindössze 5.250 lei részvételi díjat kell fizetni.

* Rég bebizonyított tény, hogy az ember naponta a levegő porával több millió baktériumot leheli be. Óvakodjék a fertőzéstől Diana sóborszesszel elkészített szájvíz használatával.

Hol az új dalai láma? Londonból írják, hogy a tibeti lakosságot most egyéb sem foglalkoztatja, mint az a kérdés, hogy hol az új dalai láma? Amióta Tibet uralkodója, a dalai láma meghalt, egy esztendő óta keresik az országban utódját, azt a csecsemőt, aki a buddha-vallás tanai szerint a dalai láma halálának pillanatában született és reinkarnációja az elhaltak. A buddhista kolostorok papjai most kiáltványt intéztek Tibet lakosságához és ebben közölték mindenkivel, hogy ez a gyermek abban a házban él, amely az „A Ka Ma” felírást viseli. De hogy hol van ez a ház, azt egy év óta nem sikerült megtalálni. Fel-szóllítják a lakosságot, hogy segítsen mindenképp megtalálni ezt a házat, mert ott él az ország új uralkodója.

* Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyűvé teszi. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József viznek a máj és a végbél felé irányuló vérteljesítésénél, valamint aranyérenél és prostatatabajoknál is valóban áldásos hatása van. Az orvosok ajánlják.

A kiadóhivatal üzenetei

Dr. V. J. Braşov. A jelentkezési határidő április 15. hogy ez a terminus meg lesz-e hosszabbítva, még most nem tudjuk. Ajánlatos ezért mielőbb bejelenteni a részvételt, mert 15-ike után semmit sem garantálhatunk.

N. R. P. Semmi akadály nem lesz annak, hogy visszajövet Pesten lemaradjon a társaságtól. Ha 1 napnál tovább kíván ott maradni, az esetben külön költségére vizum váltandó, mert az általunk szerzett átutazó vizum csak egy 24 órai ott tartózkodásra jogosít.

Koncz I. Nápolyi külön kirándulás költsége 1250 lei, amely a részvételi díjjal együtt utalandó át. Föltétlenül ajánljuk a kiránduláson való részvételt, mert nagyon szép lesz. Utlevél beküldésének határideje április 25.

R. F. Satu-Mare. A velencei tartózkodás fél-napos lesz. Ezalatt az idő alatt nyugodtan megtekinthető, ami Velencében érdekes. Firenzében egy napig lesz társaságunk. Ha a részvételi díjat megkapjuk, hírlapilag fogjuk nyugtázní, kívánsága szerint.

O. Károly. Részletes prospektust külön levélben küldtünk, reméljük, hogy elhatározása végleges lesz, így a jelentkezést még április 15-ig kérjük.

Makacs fejfájás gyötri — de nem tudja az okát?

Valószínűleg nincs rendben a bélműködése. Elfoglalt embereknek igen gyakran fordul elő, hogy nem törődnek kellőleg a rendszeres, mindennapi széklettel. Ennek pedig első sorban heves főfájás a következménye. Ilyenkor egy biztos, de enyhe hatású hashajtó segít. Szedje a **KOPROL** csokoládépasztillát, amelynek nemcsak az íze kellemes, hanem a hatása is biztos és enyhe. Nem okoz görcsöket, hasmenést, hanem a normálisnak teljesen megfelelő székletet idéz elő.

KOPROL

megszünteti a székrekedés okozta fejfájást.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan és mily összegben kell leróni az új törvény szerint a repülő-bélyegeket?

A hivatalos lap április elsején megjelent száma közölte a repülőbélyegek lerovásáról szóló új törvényt, mely a régebbihez képest többrendbeli változást hozott. Hasznos szövegétől kívánunk teljesíteni, amidőn olvasóinkat a repülőbélyegek lerovásának új módjáról az alábbiakban lehető részletességgel tájékoztatjuk.

A számlák kiállításánál az alkalmazandó repülőbélyeg értékének nagysága és lerovási módja alaposan megváltozott. Április 1-től kezdve a felfelé kikerekített számlaérték egy ezrelékét kell repülőbélyeg gyanánt leróni, amely bélyegdíj nem lehet kevesebb, mint egy lei. A számlára ragasztandó repülőbélyegek éppen úgy két részből fognak állni, mint a pénzügyi számlabélyegek és a címerrel ellátott részük a számlakönyv szelvényére, az uralkodó képmását ábrázoló részük pedig a vevőnek kiszolgáltató számlára fog kerülni. A repülőbélyeg mindkét részét cégbélyegzővel kell hatálytalanítani. A bélyeghiány, az előírtnál kisebb értékű bélyeg alkalmazása, vagy pedig a felragasztott bélyeg hatálytalanításának elmulasztása nemcsak az elmaradt bélyegdíj megtérítésével és annak ötszörösével egyeflő bírsággal, hanem még 2000 lei pénzbüntetéssel is sújtandó.

1. lei aviatikai bélyegilleték fizetendő: saját csomagolású illatszerek és luxus toalettcikkek után 50 lei értékig, 2 lei illeték 50—200 lei értékig, 5 lei illeték 200—500 lei értékig és 10 lei illeték ennél nagyobb érték esetén. Az illeték minden cikkre külön számítandó.

A fenti aviatikai bélyegilletékek a belföldi termelésű cikkek után fizetendők. Az importált cikkek aviatikai bélyegilletéke a fentieknek kétszerese. A raktáron levő készletek aviatikai bélyegilletékét harminc napon belül kell kiegészíteni, vagyis 1936 április 30-ig.

A pezsgőborok üvegje után, ha belföldön készült, akkor 10 lei, ha importálják, 50 lei aviatikai bélyegilleték fizetendő.

A szeszmonopoltörvény 1. cikkének c) bekezdésében szereplő minden negyed liter pálinka után 0.50 lei aviatikai bélyegilleték fizetendő.

Magánvállalatok a konyak, rum, likőr és speciális pálinkák gyártásához szükséges szesz vagy borszesz litere után 10 lei aviatikai bélyegilletéket kötelesek fizetni. Az importált konyakok, rumok, likőrök, speciális pálinkák, borok és egyéb szeszitalok után fél literenként 10 lei aviatikai bélyegilleték fizetendő.

A jelenleg készleten levő áruk aviatikai bélyegilletékének kiegészítésére, illetőleg kifizetésére 20 napi időt ad a törvény.

Kereskedők, iparvállalatok, bankok, részvénytársaságok, biztosító társaságok, vegytisztító üzemek, festődéák és bármilyen hasonló jellegű kereskedelmi és iparvállalatok által kibo-

Kertrendezést, alakítást vállal, tervek készit
Székelij Lajos műkertész
Oradea, Bul. Regele Ferdinand 26.
(Pénzügyigazgatósággal szemben.)

csajtott nyugták, átadási vagy fizetési elismervények bármilyen elnevezés alatt, valamint bármilyen magánvállalat által kiadott fizetési listák (minden egyes alkalmazottra külön számlátva), aviatikai bélyegilletéke a következő:

100 leitől 10.000 leig 2 lei.
10.001 leitől 50.000 leig 3 lei.
50.000 leitől 200.000 leig 4 lei.
200.001 leien felül 10 lei.

A bélyegtvörvény 4. cikkétől kezdődőleg a 15. cikkig bezárólag szereplő okiratok után a következő bélyegilleték fizetendő:

1. Az állami hatóságokhoz intézett kérésekre 1 lei aviatikai bélyeg.
2. A fix bélyegilleték alá eső okiratok után 2 lei aviatikai bélyeg.
3. A proporcionális adó alá eső iratoknál pedig az érték egy ezreléke.

Kivételt képeznek az egyezrelékes aviatikai bélyegilleték alól a bélyegtvörvény 5. cikkének 1. §-ában, 14. cikkének 1. és 2., 4—12. cikkében, 14—16. cikkében, valamint a 15. cikk 7. §-ának 12. bekezdésében szereplő okiratok, amelyek után 2 lei fix aviatikai bélyegilleték fizetendő.

A fentiek szerint tehát a számlák után, amelyek a bélyegtvörvény 14. cikkének 13. §-ában szerepelnek, nem 2 lei, hanem 1 ezrelékes aviatikai bélyegilleték fizetendő.

A hirdetémények, plakátok aviatikai bélyegilletéke a következő:

20 dm² terjedelemtől 0.10 lei, 40 dm² terjedelemtől 0.20 lei, 1 m² terjedelemtől 1 lei, 5 m² terjedelemtől 5 lei, 10 m² terjedelemtől 10 lei, 10 m²-en felül 20 lei.

Mentesek az aviatikai bélyegilleték alól

Nagy husvéti vásár női-, férfi- és gyermekcipőkben

MUHARY cipőáruházban
Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 9.

Figyelmes és pontos kiszolgálás!

fudományos konferenciák plakátjai, a lapok és napilapok plakátjai, valamint a választási plakátok.

Nagyarányu dohánykivitel indul Németországba. Bucurestiből jelentik: A dohánymonopol 10 millió lei értékű dohány Németországba irányuló kivitelére kapott engedélyt. Az export kompenzációs alapon történik, a más szállításra előkészített mennyiség csak kezdete egy nagyobb kiviteli akciónak, amelynek összértékét beavatott körökben 150 millióra becsülik.

Drágul a cement és az üveg. Bucurestiből jelentik: A kartellek tulkapása következtében a már eddig is indokolatlanul magas áru üveg ismét megdrágult. A kartellek ugyanis körlevelet intéztek a vidéki árusítókhoz, hogy a táblaüveg árát 12 százalékkal emeljék. Még súlyosabb elbírálás alá esik, hogy egyidejűleg a legfontosabb építkezési anyagok egyike: a cement is hasonló arányban drágult, holott a termelési költségek ma sem nagyobbak és a belföldi cement ára jóval magasabb volt eddig is, mint az azonos minőségű külföldi áru. A már-már némi lendületet nyert vidéki építkezéseket kartellek mohó árpolitikájának ez az újabb árdrágító ténye nyilván igen hátrányosan befolyásolja.

Olcso husvéti vásár Aszódinál

Saspalota

1 kg. fehér dióbél 60 lei. 10 deka arany mazsola 8 lei. Motorüzemű mákdarálás. Valódi kék mák egynegyed kg. 7 lei. Főző csokoládé 1 kg 56 db 88 lei. 1 tábla 8 rud 14 lei. Cacao negyed kg. 20 lei. Valódi Herdán arany liszt original 2 és fél és 5 kg. zsakban kilója 16 lei. Mogyoróbél 10 deka 10 lei. Csokoládé nyulak, tojások, bel- és külföldi gyártmányok, eddig még soha nem létezett nagy választékban. Tortalapok, tortadíszek, vanília, naponta friss tea vaj. Kirakat áruimat és áruimat figyelné kérem. — Világ márká „Peco” tojásfesték darabja 50 bani, 1 és 2 lei. Márvány papír 6-8 lei. Tojás draszté 10 deka 3 lei.

ASZÓDI, Sas-palota.

Apcáhidetése

FIGYELEM!

TISZAY óra- és ékszerüzletét áthelyezte
B-dul Regele Ferdinand 6 szám alá,
a Plesz hentesüzlettel szemben.

Adás-vétel

Cseresznyetűnk,
40 cm. vastag, 200 cm.
hosszu eladó Palotán.
Pléb. Hivatal.

Magas árért
veszek aranyat, ezüstöt,
brillánsot bármilyen
mennyiségben. Herbst
ékszerárúház, Oradea,
Regele Ferdinand 3.

Könyvek
eladók, szép kötésben.
Tóth lakatosnál, Ora-
dea, Vasile Conta 4.

Jókarban
levő selyemruhák és
más ruhanemű eladó.
Oradea, Str. Ioan Clor-
das 38.

Figyelem!

TARJÁN

óra és ékszer szaküzlet
Reg. Ferd-nt 8 sz. alatt
(Pap drogeriával szemben)

megnyitott

PUHA OLMOT ál-
dóan vesz a Szent
László-nvmda r. 1.
Oradea, Strada Regele
Carol No. 5.

Lakás

Egy
utcai butorozott szoba
azonnalra kiadó. Ora-
dea, Str. Averescu No.
37.

Kiadó
2 szobás udvari lakás,
minden mellékhelyi-
séggel és mosókonyha
használat. Oradea,
Str. Take Jonescu 62.

Kiadó
egy szoba, konyha,
mellékkeliséggel má-
jus 1-re. Oradea, Str.
Tache Jonescu 41.

Egy
szoba és konyha 4 ál-
ló kerti lakás központ-
ban kiadó. Értekezhet-
ni: Oradea, Str. Moldo-
va No. 2.

Különpéle

Kertrendezés
és parkírozást olcsón
vállalok és egy fűka-
szálógép olcsón eladó.
Gyapay, Oradea, Str.
Leaganului No. 12.

SPORT

(Max) Schmeling vagy Joe Louis

Júniusban dől el a nehézsúlyú ökölvívó világbajnokság sorsa.
Braddock nem számít? — Öregszik az osztrák válogatott. —
Kimentetés az eddigi 73 magyar-osztrák labdarugó mérkőzésről

Sporttársaságokban épügy, mint külföldi és belföldi sportlapokban a legaktuálisabb vitatárgy még mindig a vasárnapi magyar-osztrák válogatott labdarugó mérkőzés. Nem győzik eléggé dicsérni a fiatal magyar csapat erőnyeit, amellyel ezt a világraszóló sikert harcolta ki „a Hohe Warte poklában”. Az osztrák csapatról viszont megállapítják, hogy az öregezés jeleit mutatta. Ha az osztrák lapok bírálatait nézzük, úgy azt látjuk, hogy szinte valamennyi lap egybehangzóan kiemeli, hogy a magyar csapat célzatosra beállított, okos játékaival teljesen megérdemelten nyerte a mérkőzést. Ezzel szemben élesen támadják Meisl Hugót, aki ezuttal — mint írják — túl lőtt a célon és lebecsülte a magyar csapatot, amellyel szemben egy rosszul összeállított osztrák egvűttest állított ki. Érdekes, hogy a bécsi sportközlönyben hogyan látja a magyar játékosok egyéni teljesítményét. Ezek szerint a mezőny legjobbjának Szabót teszik meg, majd Kállait értékelik nagyra és ezután Vincze „szürke”, de rendkívüli eredményességű teljesítményét értékelik. Sas is megnyerte tetszésüket.

A vasárnapi bécsi mérkőzés volt egyébként a két ország válogatottjainak 79. találkozója. Az eddigi meccsek kimutatása:

Magyarország	79	34	49	26	174:168
Ausztria	79	26	49	34	168:174

A magyarok tehát 8-al több mérkőzést nyertek, de a gólarány csak alig valamivel jobb.

Egy másik érdekes csoportosítás szerint a professzionizmus bevezetése óta a két ország 21 mérkőzést játszott egymás ellen, itt is többször győzött Magyarország, de gólaránya negatív:

Magyarország	21	8	7	6	53:61
Ausztria	21	6	7	8	61:53

Az alábbiakban pedig bemutatjuk, hogy a vasárnapi csapatok játékosai hányszor szerepeltek nemzeti válogatottakban:

Magyarország: Titkos 30, Lázár 26, Cseh 20, Szabó 19, Bíró 16, Vincze 14, Szücs 13, Seres 4, Futó 3, Sas 1, Kállai 1.

Ausztria: Smistik 42, Zischek 39, Sesta 37, Bican 17, Urbanek 15, Mock 12, Stoiber 9, Schmaus 7, Hahnemann 6, Hahnreiter 5, Havlicsek 4.

Az egész sportvilág osztatlan érdeklődéssel tekint a két ökölvívó óriás: Max Schmeling és Joe Louis találkozására. A győztesnek ugyanis joga lesz kihívni a világbajnok Braddockot. Az amerikai közvélemény már előre látja, hogy Braddock egyik ellenfele ellen sem fog tudni helyt állni, tehát a nehézsúlyú világbajnokság kérdése a Louis-Schmeling mérkőzésen dől el.

A júniusban sorrakerülő Louis-Schmeling nehézsúlyú ökölvívó találkozó előkészüle-

tei egyébként már nagy erővel folynak. Schmeling elutazott Amerikába, hogy elkezdje a komoly edzést a nagy meccsre. Louis is rövidesen edzésbe áll.

A Twentieth Century Sport Club, a nagy esemény rendezője jelölte ki a két világhírű ökölvívó edzőtáborát. Louis valahol a kanadai határ közelében, egy őserdőben, a Moosehead tó közelében üti fel sátorfáját, hogy teljesen zavartalanul készülhessen német ellenfele ellen. Schmeling edzőhelyét még nem jelölték ki véglegesen. Menedzsere Joe Jacobs két helyet vett számításba. Az egyik egy fürdőhely, amely „alig” kétnapi utazásra van Newyorktól, a másik azonban New-Yersey államban fekszik, egészen közel Newyorkhoz.

Az amerikai közönség körében máris hatalmas arányú fogadások indultak meg. A legtöbben Louisban látják a győztest és fennen hirdetik, hogy az exvilágbajnok sem fog tudni ellentálni a néger pörölyszerű ütéseinek. Mások viszont Schmelingben, annak nagyobb technikai és taktikai felkészültségében bíznak.

Bármelyik is fog győzni, egy biztos. Ilyen óriási érdeklődés után a rendező rosszul nem járhat.

Legmodernebb, legolcsóbb

STANDARD

vas- és rézbutorgyár

Oradea, Strada A. Lázár 10.
fogházmuhely, Telef.: 707.

Husvét elsőnapján

Ripensia — Crisana Oradeán

A Román Kupa mérkőzések során vasárnap a Crisana és a Ripensia döntetlenül végeztek s így a mérkőzést a központ rendelkezésére vasárnap, husvét első napján kell újrajátszani. A mérkőzés iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

A főváros husvétii műsora. Bucurestiből jelentik: Husvét három napján a Slavia szerepel a fővárosban. Első nap a CAO, másnap a Venus, harmadnap pedig a Ripensia ellen. A CAO kedden Brailán játszik.

Ujpest-Bohemians 1:0 (1:0). Prágából jelentik: Az Ujpest portyájának első mérkőzését a cseh fővárosban játszotta a Bohemians ellen s heves küzdelem után 1:0 (1:0) arányban győzött. Az egyetlen gólt Vincze szerezte. Ujpest csapatát legközelebbi mérkőzését Németországban játsza.

Bartha főhadnagy nyerte a magyar öttus versenyt. Budapestről jelentik: A magyar öttus válogató verseny kedden fejeződött be. Győzött Bartha 16 ponttal, 2. Balás 21 pont, 3. Orbán 22 pont.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidei évfordulója alkalmával egy remek könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képből mutatja be Szent Péter mai utódát, a leghatalmasabb konceptiójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások kárpázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legtiszább nemes emberi múltjában.

Ime néhány fejezete a könyvnek:

Diadaloszlop és a pápai szék.
A Lombard városkától a Vatikán trónjág.
Ratti bibornok megválasztása.

A Conclave és XI. Pius választása.
A béke fejedelme.
Hogy tölti a Pápa egy napját, stb., stb.

A könyv ára **264** lei és portó.

Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.